

Кліматична нейтральність до 2050 року є головною метою Європейського «Зеленого курсу». Для досягнення цієї мети ЄС одним із завдань є декарбонізація своєї енергетичної системи з метою досягнення «чистих нульових викидів парникових газів до 2050 року». Багато інших поточних та чинних правил також будуть переглянуті. 2023 року держави-члени оновлять свої кліматичні та енергетичні плани, щоб вони відповідали кліматичним цілям ЄС на 2030 рік. Ключові принципи включають пріоритет енергоефективності, розвиток енергетичного сектора, що базується головним чином на відновлюваних ресурсах, забезпечення доступного енергопостачання ЄС та наявність повністю інтегрованого, взаємопов'язаного ринку цифрової енергетики ЄС.

Концепція Сталого розвитку вимагає здійснення подальшої інформатизації суспільства. Цифровізація діяльності держави та її адміністративно-правового механізму є ознакою запровадження концепції публічного управління, де має забезпечуватися реальна влада народу шляхом застосування різноманітних форм демократії в усіх сферах суспільного життя, в тому числі в сфері охорони навколишнього природного середовища.

Таким чином, сутність адміністративно-правового механізму забезпечення цілей сталого розвитку у сфері охорони довкілля на регіональному рівні в Україні полягає у його здатності гарантувати на засадах оперативності, всебічності та прозорості ухвалення управлінських актів з питань використання природних ресурсів, що вимагає активізації процесів цифровізації владних відносин, адаптації національного законодавства України до «зеленого курсу» Європи.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-48>

Аверіна Є. А.

аспірантка

*Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗМІСТ ФОРМ І МЕТОДІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НОТАРІАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УКРАЇНІ

Слід зазначити, що законодавство є інструментом не лише правового регулювання нотаріальної діяльності, але і її державного регулювання.

Так, згідно із ст. 2¹ Закону України «Про нотаріат» державне регулювання нотаріальної діяльності полягає у:

- встановленні умов допуску громадян до здійснення нотаріальної діяльності, порядку зупинення і припинення приватної нотаріальної діяльності, анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю;

- здійсненні контролю за організацією нотаріату, проведенням перевірок організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства;

- визначенні органів та осіб, які вчиняють нотаріальні дії, здійснюють контроль за організацією нотаріату, проводять перевірки організації нотаріальної діяльності нотаріусів, дотримання ними порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства;

- визначенні ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами;

- встановленні переліку додаткових послуг правового і технічного характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, та встановленні розмірів плати за їх надання державними нотаріусами;

- встановленні правил професійної етики нотаріусів [1].

Функція державного регулювання нотаріальною діяльністю покладена на Міністерство юстиції України та його територіальні органи, а також на Міністерство закордонних справ України (в частині регулювання нотаріальною діяльністю за участю іноземного елемента).

Форми і методи державного регулювання нотаріальною діяльністю можна поділити на дві групи: форми і методи, що властиві для державного регулювання в цілому та форми і методи державного регулювання, що стосуються лише державного регулювання нотаріальною діяльністю.

Теоретичний аналіз понять «форма регулювання», «форма державного регулювання» дозволяє визначити форму державного регулювання нотаріальною діяльністю як юридично впорядковану діяльність суб'єктів державного регулювання по здійсненню певних дій, необхідних для успішної реалізації закріплених за ними функцій державного регулювання нотаріальною діяльністю. Форми державного регулювання нотаріальною діяльністю закріплені безпосередньо в компетенції відповідних органів державного регулювання чи витікають із неї [2].

Найбільш типовою класифікацією форм державного управління та регулювання, що зустрічається в юридичній літературі, є їх поділ на правові та неправові [3-6].

Правові форми державного регулювання нотаріальною діяльністю пов'язані із встановленням та застосуванням норм права, а їх використання викликає певні юридичні наслідки. Правові форми державного регулювання органічно пов'язані із правовими формами діяльності взагалі: правовстановлюючою, правовиконавчою та правоохоронною.

В юридичній літературі до правових форм державного регулювання відносять: 1) видання правових актів управління (нормативного та індивідуального, ненормативного характеру); 2) укладення адміністративних договорів; 3) застосування правових актів управління, здійснення юридично значущих дій [3-6].

Органи державного регулювання нотаріальною діяльністю, здійснюючи нормотворчу діяльність та видаючи нормативно-правові акти, встановлюють норми права, що регулюють суспільні відносини, які виникають у процесі нотаріальної діяльності. Нормативно-правові акти органів виконавчої влади, що видаються на підставі та на виконання законів, регулюють найбільш типові правила поведінки учасників нотаріальних відносин.

До неправових форм державного регулювання відносять діяльність по реалізації організаційних та матеріально-технічних дій, спрямованих на впорядкування управлінських відносин. У процесі реалізації функцій регулювання не завжди виникає необхідність у виданні нормативних та індивідуальних актів регулювання. Ряд питань вирішується в організаційному порядку шляхом інструкування, проведення зборів, нарад, семінарів, контролю, розповсюдження або збору інформації, розробки та підготовки різноманітних заходів, узагальнення різного роду матеріалів, складання інформаційних довідок, тиражування документів, організації реєстрації вхідної та вихідної кореспонденції і т. д. [3-6].

Крім правових та неправових, серед форм державного регулювання виділяються структурні форми та процедурні форми, оскільки регулюванням є цілеспрямована діяльність певних структур – суб'єктів регулювання, що створюють регулюючу систему. Кожний суб'єкт регулювання повинен бути відповідно організаційно та структурно оформленим. Державне регулювання нотаріальною діяльністю, як і будь-яка інша діяльність, здійснюється у вигляді послідовних і таких, що здійснюються в певному порядку дій, тобто регулювання здійснюється за певною процедурою, яка теж може розглядатися як форма по відношенню до змісту цієї діяльності [3-6].

Особливістю нотаріальної діяльності як об'єкта державного регулювання є те, що вона потребує поєднання та комплексного застосування різних форм регулювання.

При використанні форм державного регулювання застосовуються відповідні методи державного регулювання. Узагальнюючи різні наукові підходи, метод державного регулювання нотаріальною діяльністю можна визначити як юридично виражений спосіб практичного здійснення суб'єктами державного регулювання владно-організуючого впливу на керовані об'єкти у сфері нотаріальної діяльності, що відповідає характеру й обсягу наданих цим суб'єктам функцій та повноважень (компетенції), а також особливостям керованих об'єктів у сфері нотаріальної діяльності [2].

В юридичній літературі за основу класифікації методів державного регулювання беруться різні ознаки. Загальною є така класифікація методів державного регулювання: організаційні (що виражаються у здійсненні певних управлінських дій по відношенню до об'єктів регулювання, не пов'язаних із вирішенням того чи іншого питання); адміністративні (що виражаються у прийнятті рішень, обов'язкових для об'єктів регулювання); економічні (що виражаються у впливі суб'єктів регулювання на економічний стан об'єктів регулювання) [2-6].

Всі зазначені методи державного регулювання тісно пов'язані між собою у практичній діяльності. Це обумовлено тим, що зазначені методи є елементами впливу відповідних державних органів (як суб'єктів регулювання) на об'єкти регулювання у сфері нотаріальної діяльності.

За допомогою адміністративних методів здійснюється централізоване регулювання нотаріальною діяльністю, що відображається у компетенції Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України.

До економічних методів державного регулювання нотаріальною діяльністю слід віднести такі методи, як планування, економічний аналіз, госпрозрахунок, фінансово-кредитні методи та ряд інших.

Список використаних джерел:

1. Про нотаріат : Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

2. Омельченко А. В. Адміністративно-правові засади зовнішньоекономічної діяльності в Україні : монографія. К.: КНЕУ, 2011. 309 с.

3. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / [редкол.: В.Б. Авер'янов (голова) та ін.]. К.: Юрид. думка, Т. 1. Загальна частина. 2007. 592 с.

4. Адміністративне право України : підруч. / [Битяк Ю.П., Гарашук В.М., Дьяченко О.В. та ін.] ; за ред. Ю.П. Битяка. К.: Юрінком Інтер, 2006. 544 с.

5. Теоретичні засади вирішення проблем державного управління в Україні / [заг. ред. Ю.С. Шемшученка, В.Б. Авер'янова]. К.: ІДП НАН України, 1995. 23 с.

6. Цветков В.В. Теоретичні і методологічні передумови аналізу проблем управління / В.В. Цветков // Правова держава : зб. наук. праць. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 1994. Вип. 5. С. 20 – 27.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-49>

Матковський А. А.

*аспірант кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ

Процедура виконання рішень Міжнародного кримінального суду в нашій країні має низку особливостей, оскільки Україна підписала Римський статут МКС, однак досі його не ратифікувала, хоча зобов'язалася ратифікувати та імплементувати Римський Статут Міжнародного кримінального суду та пов'язаних з ним документів з метою зміцнення миру та міжнародного правосуддя [1]. Верховна Рада України, реалізувала право, надане п. 3 ст. 12 Статуту Міжнародного Кримінального Суду [2] та подала Секретареві Суду заяви, якими визнала здійснення Судом юрисдикції стосовно двох випадків скоєння міжнародних злочинів на території України [3-4]. Тим самим наша держава прийняла обов'язок співробітничати із Судом без будь-яких затримок або винятків. Це стосується, зокрема, виконання рішень МКС. Зазначимо також, що заяви не призводять до визнання юрисдикції МКС щодо всіх міжнародних злочинів, що були скоєні на території України, адже юрисдикція МКС є компліментарною, що закріплено у Преамбулі і ст. 1, 17–20 Римського статуту МКС та підтверджується у Правилах відбору справ і пріоритетів 2016 стосовно двох випадків скоєння міжнародних злочинів на території України [5] і Правилах попереднього розслідування 2013 р. стосовно двох випадків скоєння міжнародних злочинів на території України [6]. Притягнення до відповідальності підозрюваних осіб залишається у віданні української правоохоронної системи відповідно до ч.1 ст. 17 Римського статуту яка забороняє прийняття до провадження справи, якщо «у цій справі здійснюється розслідування або кримінальне переслідування державою, яка